

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Культура спілкування журналіста

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма **«Журналістика та ком'юнікешн»**

(назва програми)

Спеціальність **061 Журналістика**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **06 Журналістика**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: **асист. Жук О.О.**

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

<http://philology.chnu.edu.ua/?personal=%d0%b6%d1%83%d0%ba-%d0%be%d0%bb%d0%b5%d1%81%d1%8f-%d0%be%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%80%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0>

Контактний тел.

58-47-02

E-mail:

O.zhuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle -
Консультації

Очні консультації: щотижневі

Онлайн-консультації: [googl.meet](https://meet.google.com/)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Культура спілкування журналіста» призначений дати студентам знання про етичні основи медіа діяльності, знання про особливості взаємовідносин журналіста, влади та суспільства, навчати дотримуватись законодавства у сфері діяльності медіа.

2. Мета навчальної дисципліни:

ознайомити студентів із теоретичними засадами культури мови, закріпивши професійні знання та вміння вербального й невербального спілкування у галузі журналістики. Вивчення культури українського ефірного мовлення, визначення його місця у системі національних цінностей, ролі у державотворчих процесах, розкриття його потенційних можливостей.

3. Пререквізити. Вказуються дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу.

Українська мова (за професійним спрямуванням).

Професійна українська мова.

Практична стилістика.

Медіаетика.

Літературне редагування.

Теорія і методика журналістської творчості.

Масова комунікація та інформація.

Тележурналістика.

Радіожурналістика.

4. Результати навчання

знати:

- основні засади культури мови, професійні вміння вербального й невербального спілкування у сфері журналістики.
- особливості культури усного публічного мовлення, що сформовані на основі теоретичних надбань лінгвістики та риторики, досвіду національного радіо та телебачення;
- основи техніки мовлення (вироблення нормативного, інтонаційно виразного, образного і логічного мовлення);
- жанрову систему, яка використовується вітчизняними та світовими медіа та характеристики таких жанрів як факт, розширене повідомлення, замітка (та її різновиди), репортаж, інтерв'ю, інформаційний звіт, жанр статистичної інформації, виклад думок, портрет (його різновиди).
- принципи організації роботи медійних організацій;
- поняття диверсифікації інформаційних продуктів та медійних послуг ;
- принципи редагування журналістських матеріалів;
- техніку написання інформаційного повідомлення та підготовки різножанрових матеріалів;
- можливості та перспективи розвитку інформаційних агентств в епоху глобалізації.

вміти:

- Застосувати на практиці свої знання, отримані в курсі;
- Аналізувати стилі спілкування у журналістській практиці.
- Професійно розглядати та аналізувати етично-правові прецеденти в медіа.

ЗК1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою.

ФК11. Здатність комплексно використовувати ресурси української мови для реалізації фахових знань.

ФК18. Здатність використовувати професійні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі журналістики.

ПРН 1. Застосовувати знання з суспільних наук у визначенні своєї громадянської позиції, моделей поведінки, у міжкультурній комунікації, у професійній діяльності.

ПРН 3. Використовувати державну мову в професійній діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	II	III	5	150	30	45			71	4	іспит
Заочна	II	III	5	150	8	12			126	4	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. «Журналістська етика та психологія спілкування».													
Тема 1. Психологічна природа спілкування.	15	2	2				15						12
Тема 2. Професійно-етичні складові поведінки журналіста.	15	2	4				15						12
Тема 3. Особливості професійної моралі журналіста. Її суть і основні функції.	15	2	2				15						12
Тема 4. Позиція журналіста, її соціальна обумовленість і проблеми свідомого вибору.	15	2	4				15						12
Тема 5. Український кодекс журналістської етики.	15	2	3				15						12

Разом за змістовим модулем 1	75	10	17		2	31	75	4	6		2	60
Змістовий модуль 2. «Культура спілкування журналіста».												
Тема 1. Норми службової етики журналістів та їх особливості.	10	2	3									11
Тема 2. Редакційний колектив і норми службової етики.	10	4	4									11
Тема 3. Спілкування «журналіст – глядач/слухач/читач», «журналіст – джерело інформації», «журналіст – його герої» та їх морально-етичні складові.	15	4	4									11
Тема 4. Антикультура спілкування.	15	2	2									11
Тема 5. Основи ораторського мистецтва.	10	4	4									11
Тема 6. Вербальні та невербальні засоби спілкування.	15	4	4									11
Разом за змістовим модулем 2	75	20	23		2	40		4	6		2	66
Усього годин	150	30	45		4	71		8	12		4	126

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Проаналізувати особливості спілкування журналістів у телепрограмах діалогічного характеру.
2	Проаналізувати прямоефірні програми радіо/телебачення з погляду культури спілкування журналістів.
3	Визначити особливості спілкування медійників у різножанрових проєктах.
4	Зробити добірку публікацій на тему: «Порушення журналістської етики» та проаналізувати окреслені ситуації.
5	Написати есе на тему: «Морально-етичним вибір журналіста і розвиток технологій...».

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю, методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія тощо).

МН2 – практичні заняття.

МН3 – робота з матеріалами медіа.

МН6 – наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо).

МН8 – комп’ютерні засоби навчання (курси – ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції та вебінари і т.п.).

МН11 – створення журналістських матеріалів.

Методи оцінювання

МО2 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО4 – звіти, реферати, статті.

МО6 – презентації результатів виконання завдань.

МО8 – іспит.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
6	5	7	6	6	4	6	5	5	6	6	40	100

5. Рекомендована література -основна

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови: Навч. посібник. – Львів: Світ, 1992. – 432 с.

2. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990. – 232 с.

3. Бабич Н.Д., Жук О.О. Культура спілкування у журналістській практиці : навч.-метод. посіб. / укладачі : Надія Бабич, Олеся Жук. – Чернівці : Букрек, 2012. – 160 с.

4. Грищенко Т.Б. Українська мова та культура мовлення. – К., 2005.

5. Єлісєв Ю.П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: Навч. посіб. / За ред. В.В. Різуна. – К.: Атака, 2008. – 204 с.

6. Миронченко В.Я. Основи інформаційного мовлення. – К., 1995.

7. Олійник Г.А. Виразне читання. Основи теорії: Посіб. для вчителів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 224 с.

8. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.

9. Яцемірська М. Культура фахової мови журналіста: Навч. посіб. – Л.: ПАІС, 2004. – 331 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Вища освіта в Україні: <http://osvita.ua/vnz/69916/>
3. Українська правда: <https://www.pravda.com.ua/>
4. Детектор медіа: <https://ms.detector.media/>
5. Спілка журналістів України: <http://nsju.org/>